Prima instanță: Judecătoria Bălți sediul central (judecător N.Costaș)
Dosarul nr.3a-67/2024 (nr.2-24008231-03-3a-17062024)

CURTEA DE APEL NORD
DECIZIE

15 aprilie 2025 **mun. Bălți**

Colegiul Civil şi de contencios administrativ
Completul de judecată în componența:
Preşedintele ședinței, judecător Elena Grumeza
Judecătorii: Ivan Parii, Svetlana Ghercavii
Grefier Olga Topada

examinând în ședință publică apelul declarat de Dobânda Ivan, împotriva hotărîrii Judecătoriei Bălți, sediul central din 20 martie 2024, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea formulată de Dobînda Ivan împotriva Biroului Vamal Nord, Serviciul Vamal al RM privind anularea actelor administrative,

c o n s t a t ă:

Pretențiile reclamantului:

La data de 18.01.2024 Dobînda Ivan, reprezentat de avocatul Ocerednîi Roman s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Nord, Serviciului Vamal al RM privind contestarea actelor administrative.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că, la data de 08.09.2023 de către Biroul Vamal Nord a fost întocmit procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.92/02, în care a fost menționat că ”*în rezultatul transmiterii în posesie ori folosință a autoturismului de marca Mercedes-Benz C200 CDI, anul fabricării 2011, capacitatea cilindrică – 2143 cm, vin code *****, diesel, cu numărul de înmatriculare *****, persoanelor fizice, care conform extrasului cazierului contravențional, mijlocului de transport eliberat de MAI, au condus mijlocul de transport fiindu-le întocmite procese-verbale contravenționale, conducătorii auto fiind **********, IDNP *****, cet. **********, IDNP *****, care nu sunt abilitați cu atribuții de însoțire /îngrijire a persoanei cu dizabilități *****, persoana cu dizabilități *****, Dobînda Ivan a încălcat prevederile stabilite de art. 28 lit. z) pct. 1 al Legii nr.1380-XIII din 20.11.1997, art. 124 alin.(14) pct.1) al Legii nr. 1163 din 24.04.1997 și Hotărîrea Guvernului nr. 474 din 20.04.2016. Prin urmare, pentru mijlocul de transport utilizat neconform destinației, potrivit Nomenclaturii Combinate a Mărfurillor aprobată*

prin Legea nr. 172 din 25.07.2014, taxa vamală constituie 0% și în temeiul art. 119 al.(1) lit.g), art.121 al.(1), (2) lit.a) și art 124 alin.(14), anexa nr. 2 la Titlul IV din codul Fiscal nr. 1163/1997, se va calcula spre achitare accizul corespunzător, totodată taxa pentru procedurile vamale va fi calculată conform prevederilor anexei nr. 2 din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380/1997". A specificat că procesul-verbal a fost recepționat prin scrisoare recomandată la data de 09.10.2023. Nefiind de acord cu procesul-verbal, Dobînda Ivan a formulat cerere prealabilă, care a fost respinsă prin Decizia nr. 28/25-9530 din 27.10.2023 a Biroului Vamal Nord. Ulterior, la data de 03.11.2023 reclamantul a recepționat Decizia de regularizare nr. 264 din 27.10.2023 prin care s-a solicitat de la reclamant achitarea obligațiilor vamale în mărime de 151 129,70 lei. La rândul său reclamantul a înaintat cerere prealabilă privind anularea deciziei de regularizare nr.264 din 27.10.2023. Respectiv prin Decizia nr. 28/11-16761 din 13.12.2023 cererea prealabilă împotriva deciziei de regularizare a fost respinsă.

A indicat reclamantul prevederile art. 103 al.(9^6), art. 124 al.(14) Codul fiscal, art. 20 al.(4^1) Codul vamal, art. 28 lit. z) pct. 1 din Legea cu privire la tariful vamal, menționând că din normele date calcularea și încasarea TVA, a accizelor, taxei vamale și altele, intervine în cazul săvîrșirii următoarelor încălcări: comercializarea, transmiterea în arendă, transmiterea în locațiune, uzufructul, leasing operațional, leasing financiar. Consideră că biroul vamal în decizia sa nr. 28/25-9530 din 27.10.2023 prin care a respins cererea prealabilă împotriva procesului-verbal de reverificare a făcut trimitere la art. 124 alin.(14) Codul fiscal astfel aplicându-l retroactiv, în detrimentul art. 73 din Legea 100.

La fel consideră că, în decizia sa nr. 28/11-16761 din 13.12.2023, Serviciul Vamal s-a referit incorect la art. 604 din Codul civil, deoarece în speță este vorba de un vehicul cu valoare de 120 000,00 lei, uzufructul putea fi constituit doar prin act juridic în formă scrisă conform prevederilor art. 321 și 605 Cod civil.

Totodată, a indicat că în speță se invocă transmiterea mijlocului de transport altei persoane, pentru care este prevăzută în calitate de sancțiune „înlăturarea de la conducerea vehiculului" și nicidecum calcularea taxelor vamale. A confirmat că, într-adevăr mijlocul de transport a fost folosit periodic de feciorii lui Dobînda Ivan – *****și ***** în scopul îngrijirii părintelui inapt de muncă, aceasta fiind o obligație legală a copiilor.

Mai mult ca atît, conform certificatului nr.***** Dobînda Ivan a fost încadrat în grad de dizabilitate sever începând cu 01.03.2019 fără termen. Dobînda ***** (soția) nu dispune de dreptul de a conduce, astfel doar că feciorii lui Dobîndă Ivan la solicitarea părinților puteau periodic să conducă autovehiculul. A indicat că prin Certificatul nr. 12 din 03.09.2020 se confirmă că Dobîndă Ivan a renunțat la compensația pentru serviciile de transport în schimbul facilităților fiscale. Consideră că drepturile constituționale ale

lui Dobînda Ivan au fost direct încălcate de către organele de stat, care pretind ilegal la achitarea obligațiilor vamale.

Solicită Dobînda Ivan:

- anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 92/02 din 08.09.2023;
- anularea deciziei Biroului Vamal Nord nr. 28/25-9530 din 27.10.2023;
- anularea deciziei de regularizare nr. 264 din 27.10.2023;
- anularea deciziei Serviciului Vamal nr. 28/11-16761 din 13.12.2023.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul central din 20 martie 2024 cererea de chemare în judecată înaintată de Dobînda Ivan împotriva Biroului Vamal Nord, Serviciul Vamal al RM privind anularea actelor administrative, s-a respins.

Solicitarea apelantului:

La 16.04.2024 Dobînda Ivan a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul central din 20.03.2024, solicitând casarea hotărârii, emiterea unei decizii prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de Dobînda Ivan împotriva Biroului Vamal Nord, Serviciul Vamal al Republicii Moldova privind anularea actelor administrative și încasarea din contul pârâtului în beneficiul apelantului a cheltuielilor de judecată. La 16.07.2024 a fost depus apelul motivat.

Termenul de declarare a apelului:

Articolul 231 alin.1 Cod administrativ prevede că hotărârile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.

Potrivit art.232 alin.1 din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Conform art.232 alin.2 Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Instanța reține că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la 20 martie 2024, iar apelul nemotivat a fost declarat la 16 aprilie 2024 prin urmare, apelul este declarat în termenul legal stipulat la art.232 Cod administrativ.

Copia hotărârii motivate a fost expediată apelantului prin intermediul poștei terestre la 12.06.2024. Apelul motivat a fost depus la 16.07.2024, ceea ce denotă respectarea termenului pentru depunerea apelului motivat.

Argumentele părților:

În motivarea apelului s-a invocat că hotărârea primei instanțe urmează a fi casată din motiv că instanța de fond nu a cercetat starea de fapt din oficiu.

Menționează apelantul că potrivit Deciziei de Regularizare nr. 264 din 27.10.2023, temeiurile legale în baza căruia s-a stabilit obligația vamală în cuantum total de 151129.70 de lei, au fost: art. 127^5 alin 1 lit. c; art. 127^{13}; art. 1811; art.202^2; art.202^3 alin. 2 lit. e; art.202^3 alin. 1 lit. g; art. 202^7; art.35 cod vamal Nr. 1149 din 20.07.2000; art. 124 alin.(14); art. 228 din Codul Fiscal; Legea 1163 din 24.04.1997; art. 28 lit. z din Legea nr.1380 din 2011.1997; pct. 28 din Hotărârea de Guvern nr. 474 din 20.04.2016.

Apelantul face trimitere la dispozițiile Codul Vamal art. 181^1, art.202^3 alin. 2 lit.e, art.202^3 alin. 1 lit. g din Codul vamal nr. 1149 din 20.07.2000, prin care se constată fără echivoc că oficiul vamal este în drept să efectueze controlul ulterior în cazul depistării unei încălcări vamale ce conduce la apariția unei obligații vamale şi neîndeplinirii cerințelor legale ale declarantului, să emită decizie de regularizare şi să calculeze şi să încaseze la bugetul public național în conformitate cu legislația în vigoare, obligațiile vamale constatate.

În urma întocmirii procesului verbal nr.92/02 din 08.09.2023 şi a Deciziei de Regularizare nr.264 din 26.10.2023, Dobînda Ivan, IDNP ***** a pierdut dreptul de scutire de la plata de accizelor mijloacelor de transport.

Totodată apelatul menționează că în temeiul art. 1275 alin. 2 din Codul Vamal al Republicii Moldova Nr. 1149 din 20.07.2000: *„In cazurile specificate la alin.(l), obligația vamală apare la data producerii situațiilor respective”,* respectiv obligația vamală urmează a fi calculată în conformitate cu normele privind accizele mijloacelor de transport, din data de 08.09.2023/ 27.10.2023.

Reiterează că, la caz Serviciul Vamal nu a identificat un tratament preferențial în privința reclamantului/apelant, iar Decizia prin care a fost obligat la plata accizelor pentru mijloacele de transport este ilegală deoarece nu s-a luat în calcul tratamentul tarifar preferențial aplicabil conform modificărilor aduse prin Legea Nr. 172 din 23.06.2023, iar nerespectarea acestor prevederi face decizia de regularizare neconformă cu legislația în vigoare. Suplimentar se observă că odată cu întocmirea Decizia de Regularizare nr. 264 din 27.10.2023 s-a calculat penalitate de la data de 29.10.2023, în mărime de 41612,41 lei, pe care o consideră ilegală conform legislației în vigoare.

Subliniază faptul că penalitatea a fost calculată de la data de 29.10.2020, ceea ce contravine dispozițiilor legale. Conform art. 1275 alin. 2 din Codul Vamal al Republicii Moldova Nr. 1149 din 20.07.2000, obligația vamală apare la data producerii situațiilor respective, în cazul de faţă, situația respectivă este pierderea dreptului de scutire de la plata accizelor pentru mijloacele de transport în urma efectuării controlului vamal ulterior, Astfel, penalitatea nu putea fi calculată de la data de 29.10.2020, ci doar după ce

obligația vamală stabilită prin Decizia de Regularizare ajunge la scadență și nu este achitată.

Consideră că penalitatea putea fi calculată numai în momentul în care Decizia de Regularizare nr. 264 din 27.10.2023 ajungea la scadență şi obligația vamală stipulată în aceasta nu era achitată la timp. Calcularea penalității de la data de 29.10.2020 este eronată şi contrară prevederilor legale menționate anterior, deoarece penalitatea ar trebui să reflecte perioada de întârziere reală, care începe după data scadenței şi nu înainte de aceasta.

Comunicarea actelor:

La 28 octombrie 2024, Colegiul civil a notificat intimatul despre depunerea apelului, oferindu-i termen pentru prezentarea referinței și probelor suplimentare /f.d.182/.

Intimatul Biroului Vamal Nord al Serviciului Vamal al RM, la 04.11.2024, prin intermediul poștei electronice a instanței de apel, a depus referință pe marginea apelului solicitând respingerea acestuia, cu menținerea soluției instanței de fond.

În susținerea poziției invocate intimatul a menționat că conform formularului tipizat TV-14 - chitanța seria AC nr. 406239 din 29.10.2020, mijlocul de transport model MERCEDES-BENZ C200 CDI, anul fabricării 2011, capacitatea cilindrică- 2143 cm3, vin code– *****, diesel, valoarea mărfii în vamă constituind – 120000,00 lei, a fost vămuit de către cet. Dobînda Ivan, IDNP *****, persoana cu dizabilități *****, care a beneficiat de un tratament tarifar favorabil codul scutirii 975 ”Scutiri aplicate la importul mijloacelor de transport cu titlu gratuit (donaţie), indiferent de termenul de exploatare, destinate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale a***** în temeiul prevederilor art. 49 alin. (3) din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, clasificate la poziţia tarifară 8703”, prevăzut de art. 28 lit.z) a Legii nr.1380-XIII din 20.11.1997 cu privire la Tariful Vamal, art. 124 alin.(14) pct.1) al Legii nr. 1163 din 24.04.1997, Hotărîrea Guvernului nr. 474 din 20.04.2016.

Prin urmare, ținând cont de faptul că mijlocul de transport model MERCEDES-BENZ, vin code– *****, a fost vămuit cu facilități fiscale și vamale (Hotărârea Guvernului nr. 474 din 20.04.2016), dar nu a fost declarat prin acțiune (art.184/1 Codul vamal nr. 1149/2000 și art. 10 alin. (3) din Legea nr. 1569/2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice.), Legea Nr. 172 din 23.06.2023 „pentru modificarea unor acte normative” este inaplicabilă speței iar alegațiile apelantului sunt pur declarative.

Astfel, în corespundere cu prevederile legale art. 32, art. 34, Cod vamal nr. 1149/2000, art. 49 alin. (3) al Legii nr. 60/2012 ”Cu privire la incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități”, art. 124 alin. (14) pct. 1) Cod Fiscal, art. 28 alin (1) lit. z) pct.

1) al Legii nr. 1380/1997 ”Cu privire la tariful vamal”, potrivit pct. 17 al Regulamentului aprobat prin Hotărârii Guvernului nr. 474/2016, în baza documentelor prezentate, Dobînda Ivan - persoană cu dezabilități ale a*****, la importul autoturismului marca MERCEDES-BENZ C200 CDI, vin code– *****, a beneficiat de tratament tarifar favorabil codul scutirii 975 *”Scutiri aplicate la importul mijloacelor de transport pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale a***** în temeiul prevederilor art. 49 alin. (3) din Legea nr. 60/2012, clasificate la poziția tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de până la 2500 cm^3 inclusiv).*

Intimatului reiterează că, ținând cont de faptul că autoturismul marca MERCEDES-BENZ C200 CDI, vin code– *****, a beneficiat de tratament tarifar favorabil (scutire de drepturi de import) și nu de tratament tarifar preferențial (scutire de taxe vamale), prevederile art. 1275 alin (4) Cod vamal nr. 1149/2000 sunt inaplicabile speței.

De asemenea remarcă că, potrivit art. 127/5 alin. (1) lit. c) Cod Vamal aplicabil speței, *obligaţia vamală apare în cazul utilizării mărfurilor în alte scopuri decât cele stabilite prin destinaţia finală a acestora, cu excepţia exportului, dacă în această bază au beneficiat de un tratament tarifar favorabil*.

Astfel, drepturi de import, în conformitate cu prevederile art. 35, art. 127/5, alin. (1), lit. c), art. 127/13, art. 181/1, art. 202/2, art. 202/3 alin. (1) lit.g), alin. (2) lit. e), art. 202/7 Cod Vamal al Republicii Moldova, au fost calculate în sumă de 109517,29 lei, inclusiv: (PV= 120000,00 lei (valoarea mărfii în vamă) * 0,40% =480,00 lei; Acciz= 2143 cm3 * 50,81 lei/cm3 (10 ani) = 108885,83 lei) și TPV de 7 euro pentru „eliberarea adeverinței pentru înregistrarea mijlocului de transport TV-25”, prevăzută de Anexa nr.2 din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380-XIII din 20.11.1997, ce constituie 151,46 lei (calculată la cursul BNM la data de 23.05.2021).

Conform art. 129 pct. 2^2 Cod Vamal al R. Moldova, art. 228 Cod Fiscal a fost calculată majorarea de întârziere, suma totală a drepturilor de import constituie 151129,70 lei. Prin urmare, alegațiile apelantului sunt pur declarative.

Cu referire la calculul ilegal al penalităților în mărime de 41612,41 lei, comunică că, în conformitate cu prevederile art. 228 Codul fiscal, art. 228 Codul fiscal, apariția obligației vamale a avut loc la 23.05.2021, când conducătorului auto **********, IDNP ***** i-a fost întocmit proces-verbal contravențional nr. MAI05263983, utilizând mijlocul de transport model MERCEDES-BENZ C200 CDI, vin code– *****, perioada de când încep a fi calculate majorările de întârziere (penalitățile) și până la regularizarea situației respective prin decizia de regularizare nr. 264 din 27.10.2023. Drept urmare, calculul a fost efectuat strict în corespundere cu cadrul legal menționat în speță.

Subsecvent, reprezentantul intimatului menționează că argumentele din apelul declarat de către Dobînda Ivan poartă un caracter declarativ și lipsit de suport juridic.

Cu referire la circumstanțele de fapt ale cauzei intimatul menționează că în rezultatul transmiterii în *posesie ori folosinţă* a autoturismului de marca MERCEDES-BENZ C200 CDI, anul fabricării 2011, capacitatea cilindrică- 2143 cm^3, vin code– *****, diesel, cu numărul de înmatriculare *****, persoanelor fizice, care conform extrasului cazierului contravențional a mijlocului de transport eliberat de MAI au condus mijlocul de transport, fiindu-le întocmite procese verbale contravenționale, conducătorii auto fiind **********, IDNP *****, cet. **********, IDNP *****, care nu sunt abilitați cu atribuții de însoțire/ îngrijire a persoanei cu dizabilități *****, prin urmare persoana cu dizabilități *****, Dobînda Ivan, a încălcat prevederile stabilite în art.28 lit.z) pct.1 al Legii nr.1380-XIII din 20.11.1997, art.124 alin.(14) pct.1) al Legii nr. 1163 din 24.04.1997, Hotărîrea Guvernului nr.474 din 20.04.2016.

Prin urmare, pentru mijlocul de transport utilizat neconform destinației, potrivit Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor aprobată prin Legea nr. 172 din 25.07.2014, potrivit prevederilor art. 35, art. 127^5, alin. (1), lit. c), art. 127^{13}, art. 181^1, art. 202^2, art. 202^3 alin. (1) lit.g), alin. (2) lit. e), art. 202^7 Cod Vamal al R.M, art. 129 pct. 2^2 Cod Vamal al R. Moldova, art. 228 Cod Fiscal, de către Secţia control ulterior a Biroului Vamal Nord, în baza procesului-verbal de reverificare nr. 92/02 din 08.09.2023, au fost întreprinse măsuri de calculare şi încasare a obligațiilor vamale constatate, fiind regularizată situația prin decizia de regularizare nr. 264 din 27.10.2023, cu obligația vamală apărută în sumă de 151129,70 lei.

Poziția părților expusă în ședința instanței de apel:

În ședința instanței de apel apelantul Dobânda Ivan și reprezentantul acestuia avocatul Ocerednîi Roman, fiind citați legal nu s-au prezentat.

În temeiul art. 239 alin. (2) din Codul administrativ, Colegiul judiciar a dispus examinarea cauzei în absența reprezentantului legal al intimatei citat în modul corespunzător.

Reprezentantul intimatului Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal RM, Ivaschiv Ina, în baza procurii nr.28/25-054 din 02.01.2025, în ședința instanței de apel a susținut referința depusă împotriva apelului declarat, pe motivele de fapt și de drept invocate în aceasta.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil reține următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

În conformitate cu prevederile art.195 Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod.

Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Potrivit art.240 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul.

În ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că Dobînda Ivan este persoană cu dizabilități ale a*****, fapt confirmat prin concluzia Centrului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă /f.d.118/ și în baza certificatului de dizabilitate și capacitate de muncă, seria CN ***** eliberat în baza Raportului nr.999 din 01.03.2019 precum și certificatul seria ***** emis de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Consiliul Național pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă, se confirmă faptul că Dobînda Ivan este încadrat în grad de dizabilitate ***** fără termen. /f.d.12/

Certificatul confirmativ nr. 1017 din 03.09.2020, emis de Direcția Asistență Socială, Protecție a Familiei și Copilului Glodeni, denotă faptul că Dobînda ***** născută la data de ***** a fost stabilită cu atribuții de însoțire/îngrijire a lui Dobînda Ivan persoană cu dizabilități *****./f.d.108/

Dobînda Ivan, în calitate de persoană cu dizabilități ale a*****, prin intermediul reprezentantului său – Dobînda *****, a importat mijlocul de transport autoturismului marca MERCEDES-BENZ C200 CDI, anul fabricării 2011, capacitatea cilindrică- 2143 cm^3, vin code– *****, diesel, valoarea mărfii în vamă constituind – 120.000,00 lei, beneficiind de un tratament tarifar favorabil codul scutirii 975-*Scutiri aplicate la importul mijloacelor de transport pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale a***** în temeiul prevederilor art.49 alin.(3) din Legea nr.60/2012, *clasificate la poziţia tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de pînă la 2500 cm^3 inclusiv).*

Caracteristicile autoturismului importat, rezultă din cartela transportului, unde se indică: mijlocul de transport de model MERCEDES-BENZ C200 CDI; anul fabricării 2011, culoare gri, capacitatea cilindrică-2143 cm^3, diesel, codul vin: *****, valoarea-120000 lei. /f.d.111/

Potrivit certificatului nr.994 din 25.08.2023, Dobînda Ivan a renunțat la compensația pentru serviciile de transport în schimbul facilităților fiscale și vamale./f.d.107/

Reclamatul, prin intermediul reprezentantului său legal, la 03.09.2020 a depus la organul vamal, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului (conform anexei nr.2 a Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.474/2016), prin care s-a obligat să nu comercializeze, transmită în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijlocul de transport importat până la expirarea termenului de 5 ani de la data beneficierii de scutirea respectivă. /f.d.121/

Totodată s-a constatat, că autoturismul de marca MERCEDES-BENZ C200 CDI, anul fabricării 2011, capacitatea cilindrică - 2143 cm3, vin code– *****, diesel, cu numărul de înmatriculare *****, a fost transmis în posesie/folosință altor persoane fizice, care conform extrasului cazierului contravențional a mijlocului de transport eliberat de MAI, au condus mijlocul de transport, cu încălcarea Regulamentului Circulației Rutiere, fiindu-le întocmite procese verbale contravenționale în acest sens, și anume:

- La 28.03.2022 a fost întocmit procesul-verbal nr. DCT03044536 cu privire la contravenție comisă de mijlocul de transport MERCEDES-BENZ C200 CDI, anul fabricării 2011 nr. înmatriculare *****, la volanul căruia se afla *****. /f.d.102/;
- La 17.12.2021, a fost întocmit procesul-verbal nr. DCA01079356, cu privire la contravenție comisă de mijlocul de transport MERCEDES-BENZ C200 CDI, anul fabricării 2011 nr.înmatriculare *****, la volanul căruia se afla *****/f.d.103/;
- La 23.05.2021, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05263983, conducătorul auto fiind *****/f.d.99/;
- La 21.05.2022, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. D01289247, conducătorul auto fiind **********, IDNP ***** /f.d.104/;
- La 30.04.2022, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. D01298190, conducătorul auto fiind ********** /f.d.101/;
- La 24.10.2021 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. D01465725, conducătorul auto fiind *****/f.d.100/;
- La 13.08.2022, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05614752, conducătorul auto fiind ********** /f.d.97-98/.

Prin urmare, Colegiul atestă că potrivit cazierului contravențional eliberat pe automobilul cu numărul de înmatriculare *****, în perioada 01.01.2019 – 28.12.2022 au fost înregistrate mai multe contravenții săvârșite la data de 28.03.2022, 17.12.2021, 23.05.2021, 21.05.2022, 30.04.2022, 24.10.2021, 13.08.2022 de către *****în șase cazuri și ***** într-un caz, procesele –verbale contravenționale fiind anexate la materialele cauzei./f.d.97-104, 112/.

În vederea verificării corectitudinii acordării tratamentului tarifar favorabil, în cadrul controlului ulterior planificat, s-a constat că autoturismul uzat de marca MERCEDES-BENZ C200 CDI, anul fabricării 2011, capacitatea cilindrică- 2143 cm3, vin code– *****, diesel, cu numărul de înmatriculare *****, a fost transmis în posesie/folosință altor persoane fizice, care conform extrasului cazierului contravențional a mijlocului de transport eliberat de MAI au condus mijlocul de transport, fiindu-le întocmite procese verbale cu privire la contravenții.

Astfel, s-a stabilit faptul transmiterii în folosință a automobilului menționat persoanelor terțe, iar în rezultatul transmiterii în *posesie ori folosinţă* a autoturismului de

marca MERCEDES-BENZ C200 CDI, anul fabricării 2011, capacitatea cilindrică- 2143 cm3, vin code– *****, diesel, cu numărul de înmatriculare *****, persoanelor fizice, care conform extrasului cazierului contravențional a mijlocului de transport eliberat de MAI au condus mijlocul de transport, fiindu-le întocmite procese verbale contravenționale, conducătorii auto fiind **********, IDNP *****, și cet. **********, IDNP *****, persoane care nu sunt abilitate cu atribuții de însoțire/ îngrijire a persoanei cu dizabilități *****. Prin urmare persoana cu dizabilități *****, Dobînda Ivan, a încălcat prevederile stabilite în art.28 lit. z) pct.1 al Legii nr.1380-XIII din 20.11.1997, art.124 alin.(14) pct.1) al Legii nr. 1163 din 24.04.1997, Hotărîrea Guvernului nr.474 din 20.04.2016.

La 14.08.2023 șeful Biroului Vamal Nord, Mazanca Nicolae a intervenit către Șeful Inspectoratului General de Poliție al MAI cu interpelare nr.28/25 prin care s-a solicitat copiile autentificate ale proceselor contravenționale întocmite în privința conducătorilor auto, la mijloacele de transport menționate,/f.d.95-95/ iar potrivit răspunsului Șefului Direcției de Patrulare Nord, Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP ca urmare a solicitării recepționate au fost eliberate copiile autentificate ale proceselor verbale cu privire la contravenție comise cu mijloacele de transport perfectate de către persoanele cu dizabilități ***** cu numere de înmatriculare menționate în interpelare, conform listei.

Prin Nota de prezentare nr.91/01 din 08.09.2023 a funcționarului vamal inspectorului superior SCU din cadrul Serviciului Vamal, Biroul Vamal Nord, în concluzii se indică că, în rezultatul transmiterii în *posesie ori folosinţă* a autoturismului de marca MERCEDES-BENZ C200 CDI, anul fabricării 2011, capacitatea cilindrică- 2143 cm3, vin code– *****, diesel, cu numărul de înmatriculare *****, persoanelor fizice, care conform extrasului cazierului contravențional a mijlocului de transport eliberat de MAI au condus mijlocul de transport, fiindu-le întocmite procese verbale contravenționale, conducătorii auto fiind **********, IDNP *****, și cet. **********, IDNP *****, care nu sunt abilitați cu atribuții de însoțire/ îngrijire a persoanei cu dizabilități *****, persoana cu dizabilități *****, Dobînda Ivan, a încălcat prevederile stabilite în art.28 lit.z) pct.1 al Legii nr.1380-XIII din 20.11.1997, art.124 alin.(14) pct.1) al Legii nr. 1163 din 24.04.1997, Hotărîrea Guvernului nr.474 din 20.04.2016.

Respectiv, pentru mijlocul de transport utilizat neconform destinației, în conformitate cu prevederile art. 35, art. 127^5, alin. (1), lit. c), art. 127^{13}, art. 181^1, art. 202^2, art. 202^3 alin. (1) lit.g), alin. (2) lit. e), art. 202^7 Cod Vamal al R.M, urmează să fie calculate drepturi de import în sumă de 109517,29 lei, inclusiv:

- PV= 120000,00 lei (valoarea mărfii în vamă) * 0,40% *=480,00 lei*;
- Acciz = 2143 cm^3 * 50,81 lei/cm^3 (10 ani) = *108885,83 lei*;

- TPV de 7 euro pentru „eliberarea adeverinței pentru înregistrarea mijlocului de transport TV-25”, prevăzută de Anexa nr.2 din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380-XIII din 20.11.1997, ce constituie 151,46 lei (calculată la cursul BNM la data de 23.05.2021).

La fel, s-a propus, finalizarea controlului prin întocmirea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale; aprobarea întocmirii deciziei de regularizare în conformitate cu Ordinul Serviciului Vamal nr.333 din 31.07.2014, remiterea informației către Decizia de regularizare Secției reglementări tarifare și netarifare din cadrul biroului vamal Nord de informare, totodată despre rezultatul controlului de informat Secția Procedură Contravențională a Biroului Vamal Nord. /f.d.87-93/

La 08.09.2023 a fost întocmit procesul-verbal de revendicare a declarațiilor vamale cu nr.92/02 unde se menționează că obligația vamală stabilită urmează a fi achitată benevol în termen de 10 zile calendaristice din momentul recepționării deciziei de regularizare, în conformitate cu art.128 alin.(4) Cod Vamal, în caz contrar pentru neonorarea obligației respective, organul vamal va întreprinde măsuri de încasare silită, prevăzute de legislația în vigoare, recepționată de reclamant la 09.10.2023/f.d.81-86,14-19,76/.

La data de 20.10.2023 Dodînda Ivan, reprezentat de Dobînda Lidia a depus contestație împotriva procesului verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.92/02 din 08.09.2023 prin care a solicitat anularea procesului-verbal de verificare a declarațiilor vamale cu repunerea acestuia în toate drepturile legitime. /f.d.21-22/

Prin răspunsul Serviciul Vamal, Biroul Vamal Nord cu nr.9530 din 27.10.2023, Dobînda Ivan, reprezentat de Dobînda Lidia a fost informat că contestația sa din 20.10.2023 privind anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 92/02 din 08.09.2023, este neîntemeiată. /f.d.23-24/

La 27.10.2023 Biroul Vamal al Serviciului Vamal al RM, a emis Decizia de regularizare nr.264 prin care s-au calculat reclamantului obligațiile vamale în mărime de 151 129,70 lei, dintre care penalități 41612,41 lei. /f.d. 27/

Nefiind de acord cu Decizia de regularizare nr.264 din 27.10.2023 Dobînda Ivan, s-a adresat către Serviciul Vamal al RM cu o contestație, la care prin răspunsul/decizia nr.28/11-16761 din 13.12.2023 s-a comunicat că, acțiunile organului vamal sunt legale și întemeiate, iar motive pentru satisfacerea contestației nu exisă. /f.d. 30-32/

Conform art.206 alin. (1) lit.a) Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).

La 18.01.2023 reclamantul Dobînda Ivan, reprezentat de avocatul Oceredniî Roman a înaintat în ordinea contenciosului administrativ o acțiune către Serviciul Vamal al RM prin care a solicitat:

- anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 92/02 din 08.09.2023;
- anularea deciziei Biroului Vamal Nord nr. 28/25-9530 din 27.10.2023;
- anularea deciziei de regularizare nr. 264 din 27.10.2023;
- anularea deciziei Serviciului Vamal nr. 28/11-16761 din 13.12.2023/f.d.3-7/.

Potrivit art.224 alin. (1) lit.a), lit.f) Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale; f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)–e).

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul central din 20 martie 2024 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Dobînda Ivan către Biroul Vamal Nord privind anularea actului administrativ individual defavorabil. /f.d.144,156/

Exprimându-și dezacordul cu soluția primei instanțe Dobînda Ivan și reprezentantul său legal Dobînda Lidia, la 16 aprilie 2024 a contestat-o cu apel, înaintând cerere de apel nemotivată, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă, cu încasarea cheltuielilor de judecată /f.d. 150/

La 17 iulie 2024, de către Dobânda Ivan a fost prezentată cererea de apel motivată.

Pentru a se expune asupra temeiniciei și legalității hotărârii contestate, Colegiul civil reține că potrivit art.195 Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Colegiul specializat scoate în evidență că în conformitate cu prevederile art.219 al.(1),(3) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În conformitate cu art.130 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța

judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v.Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Astfel, art.20 Cod administrativ prevede că, dacă printr-o activitate administrative se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art.189 alin.(1),(2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci cînd autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Potrivit art.39 alin.(1),(2) Cod administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de apel notează că problema de drept în prezenta acțiune constituie legalitatea actelor administrative cu caracter individual întocmite de autoritatea publică Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal.

Prin prisma art.225 Cod administrativ, Verificarea de către instanța de judecată exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar – se constată faptul acțiunii/inacțiunii autorității publice; b) a luat în considerare toate faptele relevante – circumstanță care se referă la verificarea legalității în fond al activității autorității administrative; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar, și d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege – circumstanțe care se referă la

respectarea condițiilor de ordin procedural și a regulilor în materia competenței stabilite de lege.

Suplimentar, la capitolul verificării legalității exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar, urmează a fi verificat faptul respectării prevederilor art.137 Cod administrativ, care stabilește că, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze: 1) cu bună-credință, 2) în limitele legal stabilite și 3) cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Reieșind din obiectul acțiunii Colegiul civil remarcă faptul că prezentei spețe îi sunt aplicabile inclusiv și prevederile Codului vamal în vigoare la date emiterii actului administrativ contestat.

Astfel, în conformitate cu prevederile art.127^5, alin.(1), lit.b), alin.(2) Cod vamal (aici și în continuare Legea nr. 1149-XIV din 20.07.2000), obligația vamală apare în cazul neîndeplinirii uneia dintre condițiile stabilite prin destinația vamală sub care au fost plasate mărfurile. În cazurile specificate la alin.(1), obligația vamală apare la data producerii situațiilor respective.

Articolul 181/1 alin.(1-3) Cod vamal, (1) Controlul ulterior se bazează pe administrarea riscurilor, este efectuat imperativ în scopuri vamale în vederea asigurării aplicării corecte a legislației și confirmării sau infirmării conformării declarantului la aceasta. (2) Controlul ulterior este efectuat de organele vamale, conform procedurii stabilite de Guvern, prin auditul postvămuire sau reverificarea declarației vamale, pe o perioadă ce nu depășește termenul de prescripție stabilit la art.127 alin.(10). (3) Procedura de efectuare a analizei riscurilor, a planificării și realizării controlului ulterior constă dintr-un ansamblu de metode și operațiuni de organizare și desfășurare a controlului, prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative. Controlul ulterior se realizează prin anumite forme (control general, control parțial, control repetat), procedure (control planificat, control inopinat, control prin contrapunere) și metode (control total, control selectiv, control electronic).

Potrivit art. 202/2 Cod vamal, (1) Reverificarea declarației vamale se efectuează la oficiul organului vamal, este una dintre formele controlului ulterior și constă în verificarea, după acordarea liberului de vamă, a corectitudinii și caracterului complet al informațiilor furnizate într-o declarație vamală, precum și a existenței și conformității documentelor justificative anexate la aceasta, necesare plasării mărfurilor într-o destinație vamală, a altor documente aferente operațiunilor verificate de care dispune organul vamal, alt organ cu atribuții de administrare fiscală sau alte instituții și persoane. (2) Reverificarea declarației vamale se efectuează de către organele vamale conform procedurii stabilite de Guvern. (3) În procesul efectuării reverificării declarației vamale, organele vamale pot utiliza informații și date inclusiv din bazele de date automatizate și

programele informaționale de administrare a riscurilor. (4) Cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(5), controlul ulterior prin reverificare a declarației vamale se efectuează fără întocmirea procesului-verbal de reverificare. (5) În cazul depistării unor erori și/sau divergențe între informațiile din declarațiile vamale și cele din documentele verificate, ce conduc la apariția, modificarea și/sau anularea obligației vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorului vamal prin întocmirea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale.

Conform prevederilor art.202/3 alin.(2), lit. e) Cod vamal, în cazul exercitării controlului ulterior, organul vamal are dreptul să calculeze și să încaseze la bugetul public național, în conformitate cu legislația în vigoare, obligațiile vamale constatate.

Potrivit prevederilor art.49 alin.(3) din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, Persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor pot alege, la cerere, în schimbul compensației prevăzute la alin.(2), dreptul de a importa, o dată la 5 ani, cu scutire de drepturi de import, un mijloc de transport destinat transportării lor, clasificat la poziția tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de până la 2500 cm3 inclusiv), indiferent de termenul de exploatare, conform prevederilor Codului vamal, ale Codului fiscal şi ale Legii nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal. Se permite conducerea mijloacelor de transport introduse în condițiile menționate la art.124 alin.(14) lit.a) din Codul fiscal, art.28 lit.z) prima liniuță din Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal şi art.20 alin.(4/1) lit.a) din Codul vamal doar de către persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor sau de către persoanele abilitate cu atribuții de însoțire/îngrijire a acestora, în condițiile stabilite de Guvern. Conducerea mijloacelor de transport destinate transportării persoanelor cu dizabilități de către alte persoane decît cele menționate mai sus şi fără respectarea condițiilor stabilite de Guvern, pe perioada aflării acestora în posesia şi folosința persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor, se sancționează conform legislației în vigoare.

Conform pct.28 și pct.29 din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.474 din 20.04.2016, se permite conducerea mijloacelor de transport introduse în condițiile menționate la art.124 alin.(14) pct.1) din Codul fiscal nr.1163/1997, art.28 lit.z) pct.1 din Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal și pct.11 subpct.1) din nota la anexa nr.2 la aceeași lege, art.20 alin.(41) pct.1) din Codul vamal al Republicii Moldova nr.1149/2000, doar de către persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor sau de către persoanele abilitate cu atribuții de însoțire/îngrijire a acestora, împuternicite cu acest drept în baza certificatului eliberat de către structura teritorială de asistență socială, conform anexei nr.4 la prezentul Regulament.

Conducerea mijloacelor de transport destinate transportării persoanelor cu dizabilități de către alte persoane decît cele menționate la pct.28 pe perioada aflării acestora în posesia și folosința persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor se sancționează și se aplică măsuri de înlăturare de la conducerea vehiculului, conform legislației.

Conform art.124 alin.(14) Codul fiscal, Se scutesc de accize mijloacele de transport, indiferent de termenul lor de exploatare: 1) importate şi livrate pentru transportarea persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor în temeiul prevederilor art.49 alin.(3) din Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi (reutilate în mod corespunzător), clasificate la poziţia tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de pînă la 2500 cm^3 inclusiv); 2) importate şi livrate cu titlu gratuit (donaţie), destinate pentru:

a) scopuri medicale, clasificate la poziţiile tarifare 8702 şi 8703;

b) stingerea incendiilor, clasificate la poziţia tarifară 870530000;

c) curăţarea străzilor, împrăştiat materiale, colectarea deşeurilor,

clasificate la poziţia tarifară 8705.

Pot beneficia de facilitatea fiscală respectivă atît beneficiarii, cu condiţia utilizării mijloacelor de transport menţionate exclusiv în conformitate cu destinaţia lor finală, cît şi persoanele terţe care au importat aceste mijloace de transport către beneficiari.

Beneficiarii şi persoanele terțe nu pot comercializa, dona, transmite prin moştenire sau orice altă formă de dare în posesie ori folosință, transmite în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijloacele de transport menționate. În cazul în care aceste prevederi nu se respectă, sumele TVA, accizele, taxa vamală şi taxa pentru efectuarea procedurilor vamale se calculează şi se achită de către beneficiar sau de către persoana terță, în funcție de cine a plasat aceste mijloace de transport sub regimul vamal de import, de valoarea în vamă a mijloacelor de transport şi/sau de capacitatea cilindrică a motorului la data importului. Modul de introducere, plasare sub regim vamal de import a mijloacelor de transport menționate şi de beneficiere de facilitatea fiscală respectivă se stabileşte de către Guvern.

În conformitate cu prevederile art.127/5, alin.(1), lit. b), alin.(2) Cod vamal, obligația vamală apare în cazul neîndeplinirii uneia dintre condițiile stabilite prin destinația vamală sub care au fost plasate mărfurile. În cazurile specificate la alin.(1), obligația vamală apare la data producerii situațiilor respective.

Astfel normele legale enunțate supra pun sub interdicție realizarea următoarelor acțiuni în raport cu mijlocul de transport importat - comercializarea, donarea, transmiterea prin moștenire sau orice altă formă de dare în posesie ori folosință, transmiterea în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar.

Materialele cauzei atestă cu certitudine că la 28.03.2022, la 17.12.2021, 23.05.2021, 30.04.2022, 24.10.2021,13.08.2022 și respectiv la 21.05.2022, mijlocul de transport MERCEDES-BENZ C200 CDI, anul fabricării 2011, capacitatea cilindrică- 2143 cm3, vin code– *****, diesel, cu numărul de înmatriculare *****, importat de către apelant în temeiul prevederilor art.49 alin.(3) din Legea nr.60/2012, era condus de **********, IDNP ***** și de **********, IDNP *****, fapt confirmat atât prin procesul-verbal cu privire la contravenție pe mijlocul de transport, cât și de către reclamant/apelant în prezenta acțiune.

Conform răspunsului Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Bălți nr.1017 din 03.09.2020, pentru *****și ***** nu au fost eliberate/anexate certificat confirmative privind abilitarea persoanei cu atribuții de însoțire/îngrijire a persoanei cu dizabilități *****. /f.d. 108,123/

Din considerentul că instanței nu i-au fost prezentate careva probe ce ar confirma că *****și ***** au folosit mijlocul de transport menționat mai sus contrar voinței apelantului, Colegiul civil constată că mijlocul de transport de model MERCEDES-BENZ C200 CDI, anul fabricării 2011, capacitatea cilindrică- 2143 cm3, vin code– *****, diesel, cu numărul de înmatriculare ***** care a beneficiat de facilități fiscale şi vamale, a fost transmis în folosință temporară de către Dobînda Ivan, acțiune care materializează interdicția de transmitere prin orice altă formă de dare în folosință, or conducerea mijloacelor de transport destinate transportării persoanelor cu dizabilități de către alte persoane decât cele menționate la pct.28 pe perioada aflării acestora în posesia şi folosința persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor se sancționează și se aplică măsuri de înlăturare de la conducerea vehiculului, conform legislației.

La rândul său, Colegiul judiciar remarcă faptul că, o condiție indispensabilă prevăzută de lege pentru beneficierea facilităților fiscale şi vamale de către persoanele cu dizabilități locomotorii, fapt ce reiese şi din declarația pe propria răspundere a beneficiarului, persoană cu dizabilități locomotorii (Anexa nr.2 la HG nr.474/2016), pe care a semnat-o reprezentantul legal al beneficiarului Dobînda Ivan, Dobînda Lidia, înainte de vămuirea mijlocului de transport cu beneficiere de facilități fiscale şi vamale. Or, potrivit declarației pe proprie răspundere semnată de beneficiarul Dobînda Ivan prin reprezentantul său legal, în vederea beneficierii de scutiri la importul mijlocului de transport de model MERCEDES-BENZ C200 CDI, acesta s-a obligat: să utilizeze mijlocul de transport nemijlocit conform destinației finale, să nu comercializeze, transmită în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijlocul de scutirea respectivă, să înmatriculeze mijlocul de transport în termenul stabilit de legislație, să renunțe la compensațiile pentru transport în schimbul acestei facilități fiscale şi vamale.

În acest sens instanța de apel denotă că, normele legale enunțate supra pun sub interdicție astfel realizarea următoarelor acțiuni în raport cu mijlocul de transport importat – comercializarea, donarea, transmiterea prin moștenire sau orice altă formă de dare în posesie ori folosință, transmiterea în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar.

Drept urmare, instanța inferioară just a constatat că, mijlocul de transport de model MERCEDES-BENZ C200 CDI care a beneficiat de facilități fiscale şi vamale, a fost transmis în folosință temporară către *****și *****, acțiune care materializează interdicția de transmiterea prin orice altă formă de dare în folosință.

În corolar, Colegiul civil și de contencios administrativ reliefează că, urmare a utilizării de către *****și ***** a mijlocului de transport, importat cu scutire de plata drepturilor de import de către Dobînda Ivan, în lipsa împuternicirilor cu acest drept, s-a încălcat principiul acordării facilității fiscale și vamale prin nerespectarea destinației finale a mijlocului de transport, fiind încălcate și prevederile art.28 lit.z) și pct.11 subpct.1) din nota la anexa nr.2 din Legea nr.1380/1997 precum și prevederile art.124 alin.(14) pct.1 Cod Fiscal nr.1163/1997 și Hotărârii Guvernului nr.474/2016.

Drept urmare, a fost întocmită Decizia de regularizare nr.264 din 27.10.2023, prin care s-au încasat obligațiile vamale în sumă totală de 151129,70 lei. Ținând cont de cronologia evenimentelor descrise supra, instanța de fond corect a respins pretenția reclamantei privind anularea Deciziei de regularizare nr.264 din 27.10.2023 emisă de Biroul Vamal Nord.

Cât privește argumentul apelantului precum că intimatul nu a prezentat careva acte juridice translative de drepturi, Colegiul civil reține prevederile art.316 alin. (1) Codul civil, potrivit cărora actul juridic poate fi încheiat verbal, în scris sau în formă autentică, astfel conducerea mijlocului de transport de model MERCEDES-BENZ C200 CDI confirmă existența raporturilor dintre Dobînda Ivan și ***** și *****, inclusiv consimțământul apelantului la conducerea mijlocului de transport de către o altă persoană decât persoana abilitată cu atribuții de însoțire/îngrijire a apelantului.

Totodată, instanța reține că apelantul/reclamant invocă faptul că Decizia prin care a fost obligat la plata accizelor pentru mijloacele de transport este ilegală deoarece nu s-a luat în calcul tratamentul tarifar preferenţial aplicabil conform modificărilor aduse prin Legea Nr. 172 din 23.06.2023. Nerespectarea acestor prevederi face decizia de regularizare neconformă cu legislaţia in vigoare.

În acest sens, Colegiul menționează că prevederile Legii Nr. 172 din 23.06.2023 „pentru modificarea unor acte normative” menționate supra, sunt aplicabile, doar mijloacelor de transport clasificate la poziția tarifară 8703, cu termenul de exploatare de 7 ani sau mai mare, care au fost declarate prin acțiune și plasare sub regim vamal de

admitere temporară pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, conform art.184/1 din Codul vamal al Republicii Moldova nr. 1149/2000 și art. 10 alin. (3) din Legea nr. 1569/2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice.

Raportând la caz prevederile legale menționate Colegiul remarcă că, potrivit formularului tipizat TV-14 - chitanța seria AC nr. 406239 din 29.10.2020, mijlocul de transport model MERCEDES-BENZ C200 CDI, anul fabricării 2011, capacitatea cilindrică- 2143 cm3, vin code– *****, diesel, valoarea mărfii în vamă constituind – 120000,00 lei, a fost vămuit de către cet. Dobînda Ivan, IDNP *****, persoana cu dizabilități *****, care a beneficiat de un tratament tarifar favorabil codul scutirii 975 ”Scutiri aplicate la importul mijloacelor de transport cu titlu gratuit (donație), indiferent de termenul de exploatare, destinate pentru transportarea persoanelor cu dizabilităţi ale aparatului locomotor în temeiul prevederilor art. 49 alin. (3) din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi, clasificate la poziţia tarifară 8703”, prevăzut de art. 28 lit.z) Legii nr.1380-XIII din 20.11.1997 cu privire la Tariful Vamal, art. 124 alin.(14) pct.1) al Legii nr. 1163 din 24.04.1997, Hotărîrea Guvernului nr. 474 din 20.04.2016.

Prin urmare, ținând cont de faptul că mijlocul de transport model MERCEDES BENZ, vin code– *****, a fost vămuit cu facilități fiscale și vamale, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 474 din 20.04.2016, dar nu a fost declarat prin acțiune în conformitate cu art.184/1 Codul vamal nr. 1149/2000 și art. 10 alin. (3) din Legea nr. 1569/2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, Legea Nr. 172 din 23.06.2023 „pentru modificarea unor acte normative” este inaplicabilă speței, iar alegațiile apelantului sunt pur declarative și neîntemeiate.

Totodată, potrivit art. 127^5 alin (4) Cod vamal nr. 1149/2000 „Dacă obligaţia vamală a apărut pentru o marfă care beneficiază sau ar fi putut beneficia de un tratament tarifar preferenţial, cuantumul obligaţiei vamale se determină prin aplicarea acestui tratament preferenţial.”

Potrivit art. 32 Cod vamal nr. 1149/2000 „(1) Prin tratament tarifar preferenţial se înţelege o reducere sau o scutire de taxe vamale, care poate fi aplicată şi în cadrul unui contingent cantitativ sau valoric. (2) De tratament tarifar preferenţial pot beneficia unele categorii de mărfuri în funcţie de originea acestora, potrivit acordurilor internaţionale la care Republica Moldova este parte.”

Ținând cont de faptul că autoturismul importat de Dobânda Ivan, marca MERCEDES-BENZ C200 CDI, vin code– *****, a beneficiat de tratament tarifar favorabil (scutire de drepturi de import) și nu de tratament tarifar preferențial (scutire de

taxe vamale), prevederile art. 127^5 alin (4) Cod vamal nr. 1149/2000 nu sunt aplicabile speței.

Exprimându-și dezacordul cu calcularea în mod ilegal a penalității de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova, din data de 29.10.2023, în mărime de 41612,41 lei, pe care apelantul o consideră ilegală deoarece penalitatea putea fi calculată doar din momentul în care Decizia de regularizare ajunge la scadență și obligația vamală stipulată în aceasta nu este achitată la timp, Colegiul civil menționează că reieșind din faptul neachitării benevole a obligației vamale în termenul acordat Dobînda Ivan, Biroul Vamal Nord a dispus prin decizia de regularizare calcularea obligațiile vamale spre încasare în sumă totală de 151129,70 lei, dintre care 109517,29 lei – obligații vamale şi 41612,41 lei – penalități.

Relevant este și faptul că, la baza emiterii Deciziei de regularizare a stat ordinul Serviciului Vamal nr.333 din 31.07.2014), procesului-verbal nr.92/02 din 08.09.2023, cu privire la reverificare a declarațiilor vamale în urma controlului ulterior planificat al Biroului Vamal Nord, în perioada 05.09.2023-08.09.2023, prin prisma riscului acordării tratamentului tarifat favorabil și respectării destinației finale a

Conform art. 127^5 alin. (1) lit. c) Cod Vamal, Obligaţia vamală apare în cazul utilizării mărfurilor în alte scopuri decât cele stabilite prin destinaţia finală a acestora, cu excepţia exportului, dacă în această bază au beneficiat de un tratament tarifar favorabil.

În acest sens, apariția obligației vamale a avut loc la 23.05.2021, când conducătorului auto **********, IDNP *****, i-a fost întocmit proces -verbal contravențional nr. MAI05263983 utilizând mijlocul de transport model MERCEDES-BENZ C200 CDI, vin code– *****, perioada de cînd încep a fi calculate majorările de întârziere (penalitățile) și până la regularizarea situației respective prin decizia de regularizare nr. 264 din 27.10.2023.

Prin urmare, calculul efectuat de autoritatea publică Serviciul Vamal Nord a fost perceput în mod eronat de apelant, însă a a fost efectuat strict în corespundere cu cadrul legal menționat în speță.

Cu privire la pretenția privind anularea procesului-verbal de reverificare a declarației vamale nr.92/02 din 08.09.2023 emis de Biroul Vamal Nord, contestarea deciziei/răspunsului Serviciului Vamal Nord nr.28/25-9530 din 27.10.2023, Colegiul judiciar constată că acestea reprezintă operațiuni administrative realizate de către autoritatea publică pârâtă, în cadrul procedurii administrative nemijlocite inițiate la cererea reclamantei sau în cadrul procedurii prealabile, care pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual.

Drept urmare, instanța de fond întemeiat a respins alegațiile părții reclamante privind ilegalitatea și netemeinicia actelor administrative contestate, constatând lipsa

caracterului arbitrar al activității administrative a autorității publice la pregătirea și emiterea actelor administrative contestate, concomitent fiind respinse corect și pretențiile privind anularea deciziei de regularizare nr.264 din 27.10.2023 și răspunsul Serviciului Vamal din 28/11-16761 din 13.12.2023.

Or, potrivit art.118 alin.(1) – (3) Cod administrativ, (1) motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii. (2) Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. (3) Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiționează legalitatea acestuia.

În pofida celor menționate Colegiul judiciar denotă legalitatea și temeinicia acestora, or, autoritatea publică, la întocmirea și emiterea actelor administrative contestate, a realizat obligația de motivare a actelor administrative atât a) în drept – indicând temeiul legal pentru emiterea actelor administrative contestate și anume, Codul Vamal, Cod fiscal, Hotărârea Guvernului nr.1000 din 07.12.2018, cât și b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar fiind individualizate totalitatea motivelor de fapt care au dus la emiterea deciziei de regularizare – necesitatea de regularizare a obligației vamale pentru mărfurile anterior plasate în regim de import care fac obiectul scutirilor de la plata obiectelor de import, rezultatele controlului vamal consemnate în procesul verbal de control, necesitatea executării silite a obligațiilor vamale; și c) conține o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului.

Prin urmare, organul vamal, în exercitarea dreptului discreționar atribuit de lege – Cod vamal, a acționat cu bună-credință în limitele legale stabilite şi cu respectarea scopului pentru care i-a fost atribuit dreptul în limita împuternicirilor și în baza procedurii stabilite expres de Codul Vamal, Codul fiscal, Legea privind tariful vamal, Ordinul Serviciului Vamal nr.333-O din 31.07.2014 „Cu privire la completarea și utilizarea deciziei de regularizare”.

Cu titlu subsidiar Colegiul judiciar va reține soluția instanței de fond prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea înaintată de Dobînda Ivan, reprezentat de avocatul Oceredniî Roman către Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal, cu privire la anularea actelor administrative.

Colegiul judiciar va respinge alegațiile apelantului precum că, hotărârea contestată urmează a fi casată, deoarece instanța de fond nu a cercetate starea de fapt din oficiu și nu s-a expus asupra tuturor argumentelor, or, instanța de judecată fiind obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți, mai mult, instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces, fapt indicat în prevederile art.219 Cod administrativ.

Subsecvent Colegiul reține că la depunerea cererii de apel, apelantul și-a expus repetat argumentele invocate în cererea de chemare în judecată, cărora prima instanță le-a dat aprecierea cuvenită, iar în opoziție, apelantul nu a prezentat argumente verosimile și admisibile în combaterea soluției adoptate de prima instanță.

Astfel, în lipsa unor argumente coerente și convingătoare, precum și a unui suport probator de natură să răstoarne soluția adoptată pe caz, Colegiul conchide că prima instanță a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și a aplicat corect normele de drept material și procedural, hotărârea fiind legală și întemeiată.

Ținând cont de cele constatate mai sus, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord va respinge apelul declarat de Dobînda Ivan împotriva hotărârii judecătoriei Bălți, sediul central, din 20 martie 2024.

În conformitate cu dispozițiile art.240 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, Colegiul civil și de contencios administrativ,-

D E C I D E:

Respinge apelul declarat de Dobînda Ivan, împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 20 martie 2024, pronunțată în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Dobînda Ivan împotriva Biroului Vamal Nord, Serviciul Vamal al RM privind anularea actelor administrative.

Decizia este definitivă, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea deciziei motivate prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, judecător Elena Grumeza

Judecători Ivan Parii Svetlana Ghercavii